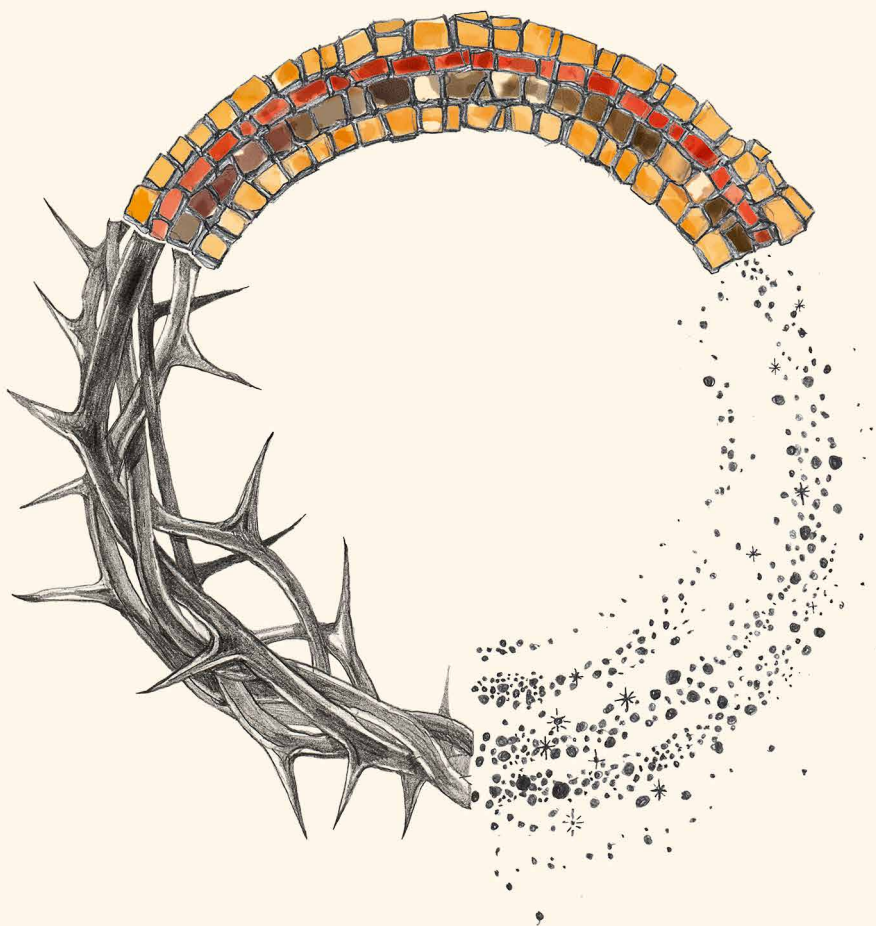

Amžinybės mozaikos

Tomas Taškauskas

Tomas Taškauskas

AMŽINYBĖS MOZAIKOS

Eilėraščiai

Tomas Taškauskas

AMŽINYBĖS MOZAIKOS

Eilėraščiai

Vilnius, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

ISBN 978-609-475-689-4

© Tomas Taškauskas, 2021

© Vytenis Tolutis, 2021

*jau laikas, laikas pradėti tai,
kas nesibaigia*

1

CIKLAS „DIEVAI“

Padėkos žodis

Palaimintas tebus Odisėjas,
kuris manų pasėjo
neapykantą dievams.

P a n t e o n a s

Antika vis dar čia –
kiek dievų įsikūnija
į žmones ir kiek žmonių
save laiko dievais.

Jiems priklauso ne dienos, ne naktys,
jiems priklauso netikra šio pasaulio tikrovė –
kiekviena sekundė, kai esi garbinamas,
kartoji, kiekviena sekundė, galinga
ir nepakartojama, nes

*jūs būsite kaip dievai,
kurių šypsenos amžinos*

C h r o n a s

Ne revoliucija ryja savo vaikus,
o laikas, laikas, kurio amžinai nėra –
neturiu, kada papasakoti, kaip jaučiuosi,
neturiu kada sustoti ir pagalvoti, kas vyksta,
kai nieko nevyksta, neturiu visko, ką turiu –
daiktai yra išdavikai, šešėliuose slepiantys
savo kreivas šypsenas, laikrodžiai yra
mažyčiai altoriai, ant kurių aukojame
savo kasdienybės akimirkas, nes

laikas yra žiaurus dievas,
savo kankinius, garbintojus, išpažinėjus ryjantis.

M a r s a s

Marse, ant tavo peties
tetrūksta rando nuo ieties
ir rugpjūčio dangaus tatuiruotės,
kur krentant žvaigždėms
susijungia lūpos mylimųjų...
O tada prasideda karas.
Ir mūsų kūnai krinta
lyg žvaigždės, lyg sniegas,
nuklodami žemę, ir ištirpsta. Tik šypsosi
kažkas danguje, tik mirkčioja
viena paraudusia akimi, tik siurbčioja
jauną vyną, raudoną kaip
mūsų kraujas, tekantis
tavo venomis, Marse.

V e n e r a

Sveiki atvykę į erą gražuolės Veneros,
kur kūnai nesikeičia – lieka tobuli,
kur laukiami visi (jauni),
nebijantys savęs parodyti, nes

aukos reikalauja grožio

P a b a i g o s g i e s m ė

O mūsų dievai – nei sidabro, nei aukso,
jie turi akis, ir mato tai, ką nori matyti,
ausis turi, ir girdi tai, ką trokšta girdėti,
jų kūnus kasdien įamžina nuotraukos,
nuo kurių nemokame atsitraukti, nes

*dievai, kuriuos garbinam,
yra dievai, kurių nekenčiam*

Linijos

Bėga ir bėga erinijos
per tavo gyvenimo linijas.
Kas sustabdys jas?
Kas išgydys sergančius gydytojus?
Kas nutrins, kas paglostys veidus,
perkreiptus pykčio?
Vis nenykstančio, vis nenykstančio...

Tavo balsas – erinijos.
Tavo mintys – erinijos.
Širdis tavo – erinijos.

Ar ir jos?

Bėga ir bėga,
Bėga ir bėga,
Bėga ir bėga,

kol išsitrina, kol susilieja mūsų gyvenimo linijos
ir eumenidėmis tampa erinijos.

T e m i d è

Moterims reiktų drausti
rašyti apie moteris,
vyrams – apie vyrus.
Vaikams, tik vaikams
leisti viską...

Bet Temidė yra moteris,
ir ji laiko šio laiko svarstyklės,
ji kreivai šypsosi,
kad užkirstų kelią tiems,
kurie drausti išdrįsta.

S v e t i m a u t o j a

Jn 8, 1-11

dabar niekas tavęs nepasmerks
akmenim neužmėtys
skandintis nevers
tik tuštuma
tuštuma vis plėsis ir plėsis
kino teatruose
klausantis muzikos
bėgant ir bėgant
tolyn nuo savęs
su nauju mylimuoju
tuštuma vis sunkės
ir sunkės
kol suprasi
kad geriau būt
sugautai fariziejų
negu save
akmenimis užmėtyt

L a u d a t o s i

Šlovė rytiniam žadintuvui

Šlovė iš krano lašančiam vandeniui

Šlovė peiliukams, šampūnui, skutimosi putoms

Šlovė darbui nuo aštuonių iki penkių

Šlovė „labas“ ir šlovė „ką tu“

Šlovė „ką gero nuveikei savaitgalį“ ir kassavaitinėms
išgertuvėms

Šlovė vyno buteliams, kuriuos galiu atsukti

Šlovė merginoms, „nieko nepavyks. skiriamės“ ir
sms žinutėms

Šlovė cigaretei prie lūpų, haštagams ir asmenukėms

Šlovė draugų vestuvėms ir kitoms feisbuko naujienoms

Šlovė prekybos centrams, kuriuose lankausi kas dieną

Šlovė daiktams, kuriuos tempiu namo lyg kūdikius
ant rankų

Šlovė sąskaitoms už butą ir šlovė už nemokamą kančią

Šlovė maistui, kurio sudėtis man nesuprantama

Šlovė knygoms, kurių skaityti nepabaigiu

Šlovė tvarkaraščiui, kurio nepakeičiu

Šlovė lietui už plastikinio stiklo

Šlovė kelionėms ir svajonėms be tikslo

Šlovė mašinoms, kurios suka ir nerodo posūkių

Šlovė lemtingiems gyvenimo pokyčiams, kuriuos vis nukeliu

Šlovė pakylėjančiai muzikai, triukšmui, ausų kamštukams

Šlovė randams ant mano sielos veido

Šlovė progoms, kurias šiandien praleidau

Šlovė DNR grandinėms, kuriomis visi esame surakinti

Šlovė miesto rutinai – mus ėdančiam tigrui

Palyginimas

Viltis ir neviltis.

Dovydas ir Galijotas?

Raitelis

Maras, karas jau prajojo pro šį miestą,
siauras jo gatves užtvindydami
gyvybės alsavimo netekusiais kūnais.

Būna, kad istorija pasikartoja. Būna.
Tačiau šiandien yra naujas puslapis.
Šiandien pasirodo naujas raitelis,
kurio vardas – Neviltis.

M K Č

--- tavo vardą išmikčioja laikas.

Švelnios yra miškų rankos, Konstantinai.

Švelnumas yra vienintelė jūros konstanta.

Juk švelni yra beprotybė.

Juk beribė.

R u d e n s š v i e s a

Rudens šviesa, o mano broli,
rudens šviesa jau pranašauja žiemą,
nekaltą sniegą, šilumą namie,
ir šąlančias rankas, ir miegą,
gilesnį už vienatvę, nes

*vienas tiktai tas, kurio šviesa,
kurio šviesa jau nepasiekia*

D a l y b o s

Išsiskirdami dalinamės
savo kaltes, vienintelį turta.
Kur tu? Kokios aštrios
šjryt ilgesio ietys, kokie
ilgi liūdesio traukiniai...

Kai mūsų laimei
šioje planetoje
nelieka vietos.

G e l m ė

Yriesi per tamsą
lyg ežerą,
lėtais grybšniais
užkabindamas tik paviršių.

O gelmė, gelmė nakties!
Ši gelmė tavęs tyko.

T a m s u s v a n d u o

Žemas šįvakar dangus,
ir aistros žemos,
Viešpatie, koks tamsus
vanduo Nemuno...

ne, mano ---

Š v . A n t a n u i

Nelaikyk manęs, sako laikas,
nors ir yra nesulaikomas.

Neatšaukiamai kartojasi šauksmas –
tai skundžias sekundės.

Nors ir nesulaikomas, neatšaukiamas,
yra šitas laikinas gundymas.

N o j u i

Aš regēju: aplink vien vanduo,
vien vanduo, šitaip viskas sugrįžta į pradžių.
Sausumos nebėra. Nebėra. Ir akmuo,
ir akmenis ant akmenų neberasi.
Lieka žuvis ir kaulai. Griuvėsiai ir dulkės.
Lieka laiko krumpļiaračiai švelnūs.
Lieka viskas, kas priešinas ugniai.
Lieka vējas, ir bangas, ir potvynio delnas.

Lieka arka, kurios nepradėjai,
ir lietus, lietus-atpirkējas.

L o z o r i u i

Ir kas rytą tu būsi prikeltas ir kelsies,
ir kas rytą prie veidrodžio stosies.
Atpažįsti save? Ar čia kitas,
tavo kūną ir atmintį grobia?
Ir kas rytą tu būsi išvytas
į pasaulį, kur dieną klajosi.
Ir kas vakarą būsi pasmerktas grįžti.
Ir kas naktį ragausi mirties,
kurioje gims naujas rytas.

Žalgirio mūšis

Trys, du, vienas... Kelionė atgal yra kelionė
į priekį. Tūkstantis keturi šimtai dešimtųjų liepa.
Tebus tai giesmė apie stumbro
žiaurumą, išvaizdą ir medžioklę;
giesmė apie stumbrą, kursai,
žmogaus vaizduotės kraują praliejęs,
didelę garbę įgijo ir šlovę.

Į kovą traukė jis vasaros lydymas vėjo.
Jo nartų žvilgsnį regėjo pievos ir girios.
Diena savo šviesą lyg kilimą nuolankiai tiesė
žvėriui po kojų. Artinos stumbro ir raitelio dvikova.
Upės tekėjo. Ir saulė puikavos šviesiais
debesų drabužiais.

Dvikova prasidėjo. Baigė. „Ulrichas žuvo.“

Tik tiek – istorijos aritmetika. Du.
Galiausiai iš dviejų lieka vienas.
Lieka antkapio įrašas: „U. ž.“ Lieka žuvys,
vanduo, tekąs upių venomis.
Saulėlydžio kruvinas kruvinas kūnas.
Gyva nuostaba, kad neįmanoma palikti
praeities praeičiai.

Ir mano krauju pakrikštyto kraujo aklumas.

P r a k e i k s m a s

Ar tavęs neišmuša prakaitas,
kai skaitai apie mūšius?
Niekas, ką matėme,
tam neprilygsta.
Nes šiandien kovoja mašinos –
kulkos, granatos, tankai,
lėktuvai ir bombos
šluoja mus tūkstančiais.
Žudom mygtukais.
Užmerkiamos žuvusių akys.
O ar dar suprantam, koks sunkus yra kardas?
Ar esam jį laikę rankose?
Ar priešų kraujas yra tekėjęs mūsų lūpomis?
Lyg kruvinas prakaitas.
Lyg palaiminimas (dar esi gyvas).
Lyg prakeiksmas,
lyg prakeiktas prakeiksmas.

D r u s k a

Skausmas – druska,
sakydavai, kad nesugestume.

O man visad atrodē,
kad persūdai,
kad likimas – prastas virējas.

Argi galējau žinoti,
kad tavo gyvenimas
daug sūresnis už manajj?

P a b a i g a

Aš nežinau,
kaip baigsis šita pabaiga –
kažkas didesnis už mane
ją sugalvojo.

Ar pamatysime rytojų?

Tyla, atodūsis, tylā.

Šiandien yra šiandien, mieloji.

Istorija

Niekada nemačiau
išplaukiančio laivo,
tačiau vis greičiau
ir greičiau plaukė dienos,
savaitės, mėnesiai, metai.

Aš mačiau, kaip ne vienas Homeras apako,
kaip daug sykių
visai ne laiku baigėsi laikas,
ir vis vien – istorija tęsiasi.
Susitaikyk, žiūrėk, nes

savo ilgesiu išgydyti esat

2

Teisybės paveiksle, kas tave nutapys?

Tik tas, kuriam duosi savo akis.

EPITAFIJŲ CIKLAS
„RAUDŲ SIENA“

Ir teisėjai sės į teisiamųjų suolą

Stasys Biekša-Rugsėjis,

1923–1945

Tik dvidešimt du rugsėjai,
o kiek skausmo, kiek skausmo tau išėjus!

Antanas Kavaliauskas-Žvirblis,
1924–1945

Žvirbli, žvirbleli, žmogaus balsu,
kieno rankos dreba, suteptos tavo krauju?

Mamertas Indriliūnas,
1920–1945

Tu nebijojai tų, kurie žudo kūnus.
Džiaugsmu pavėsk ir mūsų liūdnumą...

Jonas Daškevičius-Papūga,
1927–1945

Ar kas atkartos tavo kruviną meilę,
išgiedotą per karo pūgą?

Jurgis Balkonas-Lokys,
1920–1945

Loky, tavo stiprybės
pats pragaras pavydi!

Stasys Mugas-Kalnių erelis,
1927–1946

Tebūna ir tau lengvas
kelias į kalnus, kelias į dangų!

Pranas Paškevičius-Slibinas,
1921–1946

Visas devynias savo galvas paaukojai,
už laisvą mūsų rytojų.

Pranas Dainys-Klajūnas,
1923–1946

Koks kruvinas rudens miškų grožis,
kurį savo klajonėmis mums parodei!

Jonas Čėpla-Vilkas,
1919–1946

Taikos avinėli, vilko kailyje,
prašyk, likimas mūsų tepasigaili.

Vladas Kuročkas-Dūdelē,
1923–1946

Kur dabar skamba tavo melodijas?
Kā linksmina, virkdo, šokdina jos?

Domas Klova-Siaubas,
1927–1947

Tavo burną mirtis kruvinais pirštais užspaudė,
kad mūsų visų neištiktų šis siaubas...

Antanas Norkevičius-Naras,
1919–1947

Nėrei giliau nei neria paukštis...
Kitoj nakties pusėj, ar beišplauksi?

Jurgis Bekampis-Šalmas,
1925–1947

Užspaustas į kampa, be šalmo,
kartojai dvidešimt antrąją psalmę...

Vincas Daraškevičius-Trenksmas,
1912–1947

Tavo žūtis nutvieskė naktį.

Kada pasigirs amžinybės trenksmas?

Willi Richter-Berlynas,
1919–1947

Amžino poilsio ar amžinos kankynės
atgulei į žemę naujos tėvynės?

Jonas Misiūnas-Žalias velnias,
1911–1947

Angele, velnio veidu.

Mes nepamiršime ir už tave atleisti.

Justinas Lelešius-Grafas,
1917–1947

Skausmų vyre, atidavęs save mirčiai,
mums dovanojai karališką viltį.

Antanas Juzakėnas-Liūtas,
1913–1948

Šventajame kalne ilsėkis kaip liūtas,
šalia avinėlio ir ėriuko.

Jonas Jakubavičius-Rugys,
1918–1948

Kas turi akis – težiūri:
tūkstanteriopas kritęs grūdas.

Birutė Kiaulevičiūtė-
Neužmirštuolė,
1927–1949

Gražiausioji gėle, atminimo gėlele,
ar bus tokių, kas šiandien rinksis tavo kelią?

Vincas Kalanta-Nemunas,
1924–1949

Ir neliko tavy akmenis ant akmenis,
tik gili, gili ramybė Nemuno vandens.

Vaclovas Voveris-Žaibas,
1922–1949

Vade, tavo kulkų šviesa rodys mums kelią,
kuris į gyvenimą veda.

Vytautas Gužas-Kardas,
1920–1949

Tavo kūnas – nuogas lyg kardas,
brangus lyg tepalas gryno nardo.

Aleksandras Grybinas-Faustas,
1920–1949

Sustok akimirka, kai kulkos sminga,
tik šjkart – amžinybèn žingsnis.

Bronius Liesis-Naktis,
1922–1949

Ir nušvinta tamsiausia, giliausia naktis,
kai surandame tą, kurį myli mūsų širdis.

Lionginas Baliukevičius-Dzūkas,
1925–1950

Parodei, nors dienoraštis nutrūko, –
ne viskas yra vien rūkų rūkas.

J u o z a s K u d e l i s - D o b i l a s ,
1 9 2 2 - 1 9 5 1

Dobile, dobilēli raudonais lapais,
savo žiedais mus kelki iš kapo.

Petras Juknelis-Deimantas,
1929–1952

Aš mačiau, kaip pravirko dangaus angelai,
kur vainiką iš deimantų pina...

Jonas Dudėnas-Vynas,
1914–1952

Tu, kurs vandenį paverti vynu,
iškelk amžiną puotą šiam didvyriui!

Bronius Krivickas-Klaidatikis,
1919–1952

Kuo tu tiki ir kuo netiki? Niekas nesuprato,
tik matė šviesą. Šviesą, kuri akina.

Jonas Žemaitis-Vytautas,
1909–1954

Kur tavo pulkai, vade mūsų?
Liko tik angelai, prie sumaitotų kūnų.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas,
1918–1957

Ant tavo pečių – padangių sparnuočiai.
Garstyčios grūdo paslaptį ar išduosi?

Pabaigos epitafija

Beržų buvo ne vienas.
Visi jie – lietuviškas,
juodai baltas,
karo užgrūdintas plienas.

V y n a s

Mūsų likimai susipynę
tarsi vynmedžių šakos,
mūsų dienos – vynuogės,
nokstančios saulėje,
mūsų naktys kaip lapai –
tamsūs ir kvapnūs, –
mūsų žodžiai – kaip šaknys,
kuriomis teka nežemiški
žemės syvai ---

todėl ir keliame vyno taures,
gyvenimo sklidas!

Skrydžio epitafija

Poetams mirus lieka
jų pasirašytos knygos
O kas lakūnams žuvus?
Skrydis, nepabaigtas,
todėl klausykis,

kaip švilpia kulkos,
kaip suyra laikas,
nustoja veikt variklis,
stringančių detalių tvaikas,
į Soldino miškus panyra,
kaip du pilotai – vienas rėkia,
kitas tyli – į žemę sminga
tarsi vinys į atmintį tautos,
kuri ne sykį šitaip krito, kėlės,
pažeminimais aukštinta, nenugalėjus
savęs, didžiausio savo laisvės priešo...

Lakūnams žuvus lieka
devynios tarsi žaizdos gilios raidės
ir krauju pasirašyta vėliava.

P a l i k i m a s

Tie, kurie mirė, gyvena –
jų veidus paveiksluose matom,
žodžius jų skaitome knygose,
kartais kalbam su jais, kartais išvystame –
iš veidrodžių į mus žvelgia jų akys,
jų kraujas tyliai mūsų venomis teka,
jų palikimas mes esame.

Ir kokios neaiškios ribos, kurios skiria,
kurios jungia mūsų pasaulius, nes

mums skirta mažėti,

o jiems – augti

3

D e d i k a c i j o s

Ir kodėl man brangiausios
tos dedikacijos, kurias ištryniau?

Nes jose suminėti vardai,
kuriuos dieną naktį atsimenu.

Laikrodis

Tarsi vaikystėje,
kai bandai sudėti
išardytą mechanizmą,
sustoji vis dar,
išgirdęs žodžius:

*laikrodį sustabdyti lengviau
negu bėgantį laiką*

A p o k a l i p s è

Liksi. Ar neliksi?

V e l y k o s

Tuščios gatvės ir tuščios bažnyčios,
ir mūsų širdys, trumpam ištuštėjusios.

Kas yra mūsų širdys? Kur yra mūsų širdys?
Jei mes bijome net šio žodžio – „širdis“...

Ką jis reiškia, šis žodis, palaidotas po tonomis šiukšlių,
lyg seni bunkeriai po žeme?

Mūsų širdys, trumpam nustojusios plakti,
trumpam ištuštėjusios, kad prisipildytų ---

L o b i s

Kaip sunku – beveik neįmanoma –
garbinti tai, ko nepažįsti, ką matai –
lyg per tirštą pavasario rūką –
per žodžius svetimus.

Vienintelis kelias – žiūrėti nematant,
kad tai, kas lig šiol buvo svetima, taptų
grobiu tavo, giminės brangenybėmis,
kurias saugotum dieną ir naktį, nes

tavo širdis ten, kur tavo akys

Š v . P a u l i u i

Ir staiga paveikslas atgyja: naktis,
įsikibęs į vairą stebi priešais bėgantį kelią,
naktis, tik naktis pažinti tegali tą ugnį, kuri
tave gena, kuri šildo ir degina, tarytum
sédėtų ant pavargusio žirgo, ir atrodo,
kad nesibaigs šitas kelias nakties autostradoje,
ši kelionė ilga ir graži kaip Velykų liturgija, kaip žodžiai:

paskutiniųjų dienų tave aš prikelsiu

A t s a k y m a s

Nuo ko mes bėgame,
kai bėgam?

Savęs aš klausiau,
klausdavau ne kartą,

kol išgirdau atsakymą
lyg vardą:

*mes bėgam,
bėgame pas ką*

Advento triptikas

I

Nebijok, kartojai žodžius
lyg angelas, braukdamas
nuo veido sapno apnašas.

Nebijok, kartojai keliaudamas
į Egiptą ir jį palikdamas.

Nebijok, nes baimė pakerta
ne tik rankas ir kojas –
baimė kartojasi.

II

Pabusk, Marija, laikas keltis,
Marija, tavo sapnas išsipildo –
štai tas, kuriam valdyti lemta,
kurio galybe laikos visos karalijos,
jam lenkias angelai, ir pats mažiausias
daigas pelkių augmenijos ---
jam lenkiasi vanduo, ugnis ir vėjas,
iš tavo kūno gimusiam, nesukurtam kūrėjui.

III

Saule, tapusi kūnu,
kad mūsų nebeakintų,

kad atsivertų akys tų, kurie nemato,
ir ausys tų, kurie negirdi

išgirstų – alfa ir omega,
ir nusilenktų.

Ir atsitiestų.

Teisėjas

Žvelgdamas į Paskutinio teismo paveikslus,
galvoju, kas tai per teisėjas, kuris
nenori nė vieno nuteisti? Kas tai
per teismas, kuriame ginama kiekvieno laisvė?
Kas per ugnis tai, kuri nenori sudeginti,
kuri tik išdegina, visa, kas mus degina,
kad liktų tik auksas ir brangieji metalai,
tik meilė – be pradžios ir be galo?

S v a l i a

Sava valia ar svetima valia?

Valia ar nevalia į tavo vandenį darkart įbristi,
šviesų ir šiltą vakarą,
kai maudosi tavyje mano jaunystė?

Valia ar nevalia laiptus žemėje iškirsti
ir stebėti paukščius,
kurie niekur nesirengia skristi?

Valia ar nevalia klausytis, kaip vis tyliau
dūzgia ilgesio bitės? Medus saldus,
net jei vasaros ir nematyti.

Valia ar nevalia, suaugti su kita žeme,
suaugti su šita žeme,
kuri yra, nes jos jau nebėra?

Termometras

Matau save
iš paukščio skrydžio,
kasantį su broliu
sniego pusnis,
centimetras po centimetro.

Nors dar nežinau, kas yra centimetrai,
jau žinau, kas yra žiema,
ir kokią galią
turi saulė, sniegas,
šios akimirkos, ši praeities pusnis,

atverianti akis, kad pamatytume:

nesame tik šalčio matavimo vienetai

Kryžiaus duona

Virdamas ryžius, galvoju apie kryžių,
kryžių, kuris ženklina visą mūsų gyvenimą –

apie lango kryžių, apie stulpų kryžius,
apie sankryžas, kuriose ir mūsų keliai susikryžiuoja,
apie viską, kas kryžiuojasi mūsų kūnuose –
smegenų vingių, kraujagyslių – venų, arterijų – kryžius,
raktikaulio kryžių, apie viską, ant ko padėjome kryžių,
ką palaidojom ir prie ko nuolat grįžtame, apie tai,
kas yra nematomas kryžius, kuris mums save sugrąžina,
apie ištiestas rankas, kurios apkabina, myli, išduoda, nes

tokia yra kryžiaus duona

M a i r o n i u i

Iš tavęs liko tik nuotraukos kelios,
ir eilėraščių kelias, kurį visą
retas benueina, nebent dainuodamas dainą
atsimena – pradžioje buvo eilėraštis.

Pavasario dangus mėlynas,
apkabinęs debesį lėtą. Ar tebesi,
ar tebestebini, kaip prieš šimtą metų,
kviesdamas priskelti? Ne tik tautą,
visus šaukei į savo kuklią jausmų valtį.

Juoda yra kunigo duona, nors baltą
jis mums ir duoda. O kad kas akis pakeltų,
ne tik į dangų. Šitas miškas sudygo.
Ir jis neišduoda (net naktį).

Aš bijau, kad po šitiekos metų,
mes nebematom tavo veido, matom
tik dūmų uždangą, kuri neišnyksta, nes

dvasia yra silpna, o kūnas – tvirtas.

Tačiau šaknys kerojasi, ir miškas atsimena.

A č i ū

Ačiū tau, kad sukūrei pasaulį,
su dangaus kaita
ir debesų įvairove,
su šviesa ir tiesa,
dėl kurių mudu kovėmės,
visas klaidas savy
ištaisyti norėdami.

Ačiū tau už saulės
tobulą šypseną,
už jaukią vakaro prietamą,
už laimės akimirkas,
už vėją, už sniegą ir Lietuvą.

Ačiū, ir sudie tau.

Lietaus aleliuja

Vasara. Lietaus aleliuja,
galingas ir lėtas.

Mudu einame, bėgame
vandens paviršiumi
negalėdami patikėti,
kad mums dovanotas
toks lengvas
kelias į dangų.

P a s c h a

Kaip sekti paskui tą,
kuris visados yra paskutinis?
Kaip eiti iš paskos jam?
Kas tai per perėjimas?
Kas tai per pascha?
Ką paliekame?
Rasime ką?
Kaip keliauti paskubomis,
nespėjus praryti
net paskutinio kąsnio?

Pāskui. O paskuī?

Avinėlis vedamas tyli.

Todėl mes ir einame,
einame priekyje to,
kuris visados yra paskutinis.

P o l i g l o t a s

Aš nemoku hebrajų,
kad galėčiau išstart tavo vardą,
bet mylintiems visos kalbos
vienodos – netobulos.

Todėl ir laikau rankose,
laikau tylą lyg obuolį.

Ž v a i g ž d y n a i

Aš nežinau, kodėl mes sakom
„debesys lyg švinas“,
nes pilkuma jų ta – švelni, šviesi, lengva,
ir šypsenos mūsų lūpas surakina,
atsirakinus vizijai, girdi,
kaip spragteli tylą, kaip saulė skleidžias
tarsi žiedas, liepsnojantis nežemiška spalva,
ir mes lyg du žvaigždynai suartėjam, nes

mirties nėra, yra tik mūsų kūnai danguje

Slėpynės

Kas paslėpė tuos slėpinius,
kurių mes nesuprantam?
Kaip tai nepaprasta,
nejprasta kaip, juk

mes ieškome, o randa mus

D e u s e x m a c h i n a

Deus caritas est

Deus caritas est

Deus caritas est

(net ir ex machina)

Turiny s

1

CIKLAS „DIEVAI“

Padėkos žodis --- 8

Panteonas --- 9

Chronas --- 10

Marsas --- 11

Bakchas --- 12

Venera --- 13

Pabaigos giesmė --- 14

Linijos --- 15

Temidė --- 16

Svetimautoja --- 17

Laudato si --- 18

Palyginimas --- 19

Raitelis --- 20

MKČ --- 21

Rudens šviesa --- 22

Dalybos --- 23

Gelmė --- 24

Tamsus vanduo --- 25

Šv. Antanui --- 26

Nojui --- 27

Lozoriui --- 28

Žalgirio mūšis --- 29

Prakeiksmas --- 30

Druska --- 31

Pabaiga --- 32

Istorija --- 33

2

EPITAFIJŲ CIKLAS „RAUDŲ SIENA“

- Stasys Biekša-Rugsėjis, 1923–1945 --- 39
Antanas Kavaliauskas-Žvirblis, 1924–1945 --- 40
Mamertas Indriliūnas, 1920–1945 --- 41
Jonas Daškevičius-Papūga, 1927–1945 --- 42
Jurgis Balkonas-Lokys, 1920–1945 --- 43
Stasys Mugas-Kalnių erelis, 1927–1946 --- 44
Pranas Paškevičius-Slibinas, 1921–1946 --- 45
Pranas Dainys-Klajūnas, 1923–1946 --- 46
Jonas Čèpla-Vilkas, 1919–1946 --- 47
Vladas Kuročkas-Dūdelė, 1923–1946 --- 48
Domas Klova-Siaubas, 1927–1947 --- 49
Antanas Norkevičius-Naras, 1919–1947 --- 50
Jurgis Bekampis-Šalmas, 1925–1947 --- 51
Vincas Daraškevičius-Trenksmas, 1912–1947 --- 52
Willi Richter-Berlynas, 1919–1947 --- 53
Jonas Misiūnas-Žalias velnias, 1911–1947 --- 54
Justinas Lelešius-Grafas, 1917–1947 --- 55
Antanas Juzakėnas-Liūtas, 1913–1948 --- 56
Jonas Jakubavičius-Rugys, 1918–1948 --- 57
Birutė Kiaulevičiūtė-Neužmirštuolė, 1927–1949 --- 58
Vincas Kalanta-Nemunas, 1924–1949 --- 59
Vaclovas Voveris-Žaibas, 1922–1949 --- 60
Vytautas Gužas-Kardas, 1920–1949 --- 61
Aleksandras Grybinas-Faustas, 1920–1949 --- 62
Bronius Liesis-Naktis, 1922–1949 --- 63
Lionginas Baliukevičius-Dzūkas, 1925–1950 --- 64
Juozas Kudelis-Dobilas, 1922–1951 --- 65
Petras Juknelis-Deimantas, 1929–1952 --- 66
Jonas Dudėnas-Vynas, 1914–1952 --- 67

Bronius Krivickas-Klaidatikis, 1919–1952 --- 68
Jonas Žemaitis-Vytautas, 1909–1954 --- 69
Adolfas Ramanauskas-Vanagas, 1918–1957 --- 70
Pabaigos epitafija --- 71
Vynas --- 72
Skrydžio epitafija --- 73
Palikimas --- 74

3

Dedikacijos --- 76
Laikrodis --- 77
Apokalipsė --- 78
Velykos --- 79
Lobis --- 80
Šv. Pauliui --- 81
Atsakymas --- 82
Advento triptikas --- 83
Teisėjas --- 85
Svalia --- 86
Termometras --- 87
Kryžiaus duona --- 88
Mairioniui --- 89
Ačiū --- 90
Lietaus aleliuja --- 91
Pascha --- 92
Poliglotas --- 93
Žvaigždynai --- 94
Slėpynės --- 95
Deus ex machina --- 96

Amžinybės mozaikos: eilėraščiai / Tomas Taškauskas. –
Vilnius, 2021. – 100 psl.

ISBN 978-609-475-689-4

Trečiojoje poeto knygoje ryški laikinumo įtampa, naujo
santykio su amžinybe paieškos, poetine kalba pagerbiamas
partizanų atminimas.

Tomas Taškauskas
AMŽINYBĖS MOZAIKOS
Eilėraščiai

Puslapis internete taskauskas.lt

Viršelio dailininkas – Vytenis Tolutis
Dizainerė – Birutė Vilutienė

Tiražas 70 egz.

Spausdino UAB „Printėja“, Gedimino g. 16-1,
Kaišiadorys LT-56128